

HID - Drobilica

Godina VII, lipanj 2010, br. 3

UDK 0+061

ISSN 1845-4569

Izdvajamo

Kućna biblioteka znatno utječe
na razinu obrazovanja djece
str. 5

Prijave za 8. generaciju
CARNetove E-learning
akademije
str. 7

I knjižničari
dobivaju svoj
„Pirellijev“
kalendar?
str. 7

3. Konferencija o
korporativnoj
sigurnosti
str. 3

U Zagrebu otvorena
najsuvremenija knjižnica
str. 2

Scribd
str. 8

Acronym
Finder
str. 8

Sadržaj

Promjena Ustava Republike Hrvatske	Str. 2
U Zagrebu otvorena najsuvremenija knjižnica	2
Wiley Online Library	2
3. Konferencija o korporativnoj sigurnosti	3
Kućna biblioteka znatno utječe na razinu obrazovanja djece	5
Top 50 naslovnica američkih knjiga u 2009.	6
Projekt računalne e-edukacije sa slobodnim pristupom	6
Prijave za 8. generaciju CARNetove E-learning akademije	7
I knjižničari dobivaju svoj „Pirellijev“ kalendar?	7
Scribd - online čitaonica	8
Acronym Finder	8

Promjena Ustava Republike Hrvatske

Hrvatski sabor je na sjednici 30. travnja 2010. g. donio Odluku o pristupanju promjeni Ustava RH (Narodne novine br. 56/2010). Između ostalog, uvodi se nova glava: VII.A EUROPSKA UNIJA.

Također će se izmijeniti i dopuniti čl. 38. Ustava koji se odnosi na pravo na pristup informacijama.

Živana Heđbeli

U Zagrebu otvorena najsuvremenija knjižnica

Uređaj za automatiziran povrat i posudbu knjiga

Otvorena je najsuvremenije opremljena knjižnica u Zagrebu. Riječ je o dugo najavljivanom otvorenju knjižnice Augusta Cesarca u Šubićevoj ulici. Knjižnica postoji već 62 godine, a sada je dočekala preseljenje u novi prostor pokraj nove tržnice Kvatrić. Adaptacija je trajala dvije godine, a na novoj lokaciji sada su fundusi iz Maksimirske te iz dječjeg odjela koji je bio u Petrovoj ulici.

Nova knjižnica prostire se na 900 četvornih metara i predstavlja raskoš u odnosu na bivši skućeni prostor nedaleko od Kvaternikovog trga veličine jednoga, ne prevelikog stana. Knjižnica August Cesarec opremljena je s 32.000 svezaka te zbirkom audiovizualne građe s 5.000 glazbenih jedinica.

Korisnima je na raspolaganju čak 40 računala, više nego u ijednoj drugoj gradskoj knjižnici. Također ima računalo za slijepe i slabovidne osobe i kutak za mame i dojenčad.

U prostoru knjižnice također su dvorane za prezentacije, internetski kafić, odjel za odrasle, odjel za djecu i mlade, čitaonica novina i časopisa te studijska čitaonica. Primjenjuje se i samozaduživanje i samorazduživanje knjižnične građe, a korisnici se mogu služiti i bežičnom internetskom vezom.

Ivo Tokić

Wiley Online Library

Wiley Online Library će biti otvorena u subotu 24. srpnja ove godine, a knjižnica će biti domaćin najveće svjetske multidisciplinarnе zbirke online resursa koji pokrivaju područje života, zdravlja i prirodnih znanosti, medicine, te humanističkih i društvenih znanosti.

Izgrađena na najnovijoj tehnologiji i dizajnirana s velikim doprinosom znanstvenika diljem svijeta, Wiley Online Library će omogućiti integrirani pristup do više od 4 milijuna članaka iz 1500 časopisa, 8000 knjiga, stotina referentnih radova, laboratorijskih protokola i baza podataka iz John Wiley & Sons te Wiley-Blackwell, Wiley-VCH i Jossey-Bass.

Više na <http://www.wileyonlinelibrary.com/info>.

Ivo Tokić

3. Konferencija o korporativnoj sigurnosti Zagreb, 14. 4. 2010.

Nakon uspješno održane dvije konferencije i ove godine su se okupili poslodavci i predstavnici uprava vodećih hrvatskih tvrtki i stručnjaci za

3. KONFERENCIJA O
KORPORATIVNOJ SIGURNOSTI
14. travnja 2010., Zagreb

korporativnu sigurnost s namjerom da dijagnosticiraju potencijalne opasnosti koje ugrožavaju redovno poslovanje, opće stanje pripremljenosti za otvorene prijetnje te ponuditi odgovore i rješenja za sigurno poslovanje. Kao i na prethodnim konferencijama održanim 2008. i 2009. godine, cilj je unaprijediti svijest o potrebi aktivnog upravljanja pitanjima sigurnosti u tvrtkama, bankama i financijskim institucijama te tijelima državne uprave.

Organizatori Konferencije su poslovni tjednik LIDER i konzultantska tvrtka MBOS, koja je pokretač prvog hrvatskog portala za osobnu i poslovnu sigurnost 'Budimo sigurni'. Glavni pokrovitelj ovogodišnje Konferencije je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, a pokrovitelji su Hrvatski ceh zaštitara, Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti i Udruga hrvatskih menadžera sigurnosti.

Glavne teme ovogodišnje Konferencije su *Business Intelligence* i *ICT sigurnost*. Izazovi širenja poslovanja na nova tržišta nameću i aktivnu ulogu poslovne sigurnosti kompanija. Stoga je Konferencija bila prilika za usvajanje novih znanja uz pomoć vrhunskih hrvatskih i inozemnih stručnjaka, kao i za razmjenu iskustava.

- Još je Machiavelli rekao da ne možete imati neprijatelje, no moj je stav da je za vodstvo kompanije opasno imati neprijatelje pogotovo kada se radi o ljudima koji rade za vas, jer oni posjeduju povjerljive informacije. Ako vam postanu neprijatelji, otpustite ih-jedna je od 20 preporuka Williama Hendersona II, stručnjaka za međunarodno pravo koji je otvorio predavanja o Business Inteligencu (Upravljanje poslovnim informacijama). Iako je takva izjava mogla zazvučati pomalo grubo, napomenuo je kako su temelj upravljanja poslovnim informacijama ljudi, zaposlenici koje vodstvo kompanija treba znati voditi na pravi način, te će biti nagrađeni njihovim povjerenjem. Naglasio je kako u području BI vlasnici i direktori kompanija moraju biti svjesni da upravljaju ljudima, a ne strojevima za stvaranje novca i da na taj način grade odnos koji će stvoriti međusobno povjerenje, odane i produktivne zaposlenike što je automatski dobro za kompaniju. Okupljenima je predstavio 20 osnovnih pravila kojih se treba pridržavati kako bi se učinkovito upravljalo ljudskim potencijalima te naglasio kako iz vlastitog iskustva zna kako se povjerenje, odanost i učinkovitost zaposlenika ne gradi samo plaćom, već je potrebno postavljanje zajedničkog cilja, timski duh i iskrenost na relaciji šef-zaposlenik.

Mirko Bilandžić, profesor Filozofskog fakulteta i autor brojnih knjiga na temu korporativne sigurnosti pozabavio se gospodarskim učincima koje donosi korporativna sigurnost i upravljanje poslovnim informacijama (BI). Naglasio kako je to alat kojim bi se menadžeri trebali puno više koristiti kako bi poboljšali poslovnu strategiju i stvorili bolju konkurentnsku prednost na tržištu. Iznio je podatak da u razvijenim europskim zemljama se BI koristi u gotovo od 75 do 95 posto poduzeća, dok se u Hrvatskoj procjenjuje da takav alat koristi tek devet posto kompanija. - Cilj je uočiti poslovne prilike prije konkurenata, te BI promatrati kao sastavni dio korporativne sigurnosti koji se odnosi na zaštitu i sigurnost poslovnih informacija-napomenuo je Bilandžić.

Koliko je to važno govore američke službene procjene prema kojima američko gospodarstvo na godišnjoj razini gubi 300 milijardi dolara samo posredstvom šteta koje nastaju gubljenjem poslovnih informacija. Prema njegovom izlaganju privatizacijska paradigma ugrozila je brojne hrvatske kompanije, a veliki problem je i netransparentna nabava. To su, poručio je, ključni problemi hrvatske korporativne sigurnosti pogotovo kada to znači da putem javne nabave prema nekim procjenama nestane oko pet posto BDP-a. - BI i korporativna sigurnost su menadžerski alati i to je prije svega odgovornost menadžera no kada pogledate što se događa u Hrvatskoj vidite da su menadžeri glavni kolovođe u obrnutoj paradigmi-zaključio je dr.sc. Mirko Bilandžić.

U predavanju 'Business Intelligence - izvor konkurentne prednosti' Mirela Alpeza predstavila je koncept 'skenirajuće organizacije' u kojoj se prikupljanje i skeniranje informacija iz okruženja te zaštita informacija o vlastitu poslovanju nalaze u opisu posla zaposlenika na svim organizacijskim razinama.

Bez obzira na krizu, u industrijama gdje se konkurentnost kompanije mjeri konkurentnošću tehnologijskih rješenja, odluke vezane uz istraživanje i razvoj sve su kritičnije. Kroz predavanje 'Business Intelligence – inovacije i tehnologije' Mislav Jurišić, voditelj odjela za BI u Hrvatskom institutu za tehnologiju, približio je auditoriju ovu dimenziju intelligencea i prikazao zašto je nužno uključiti se u proces donošenja odluka. Osim toga kroz aktivnosti tehnologijskog intelligencea (engl. competitive technical intelligence) kompanije kroz npr. sajmove ili stručne skupove često dolaze do presudnih saznanja za srednjoročno i dugoročno planiranje.

O uzrocima, načinima prijevara, posljedicama i načinima borbe protiv cyber-kriminala na Konferenciji o korporativnoj sigurnosti govorila su dvojica hrvatskih stručnjaka za IT sigurnost - Bojan Ždrnja iz Infigo IS-a i Ivica Ostojić iz Cisca, priznati domaći i svjetski stručnjak za

informatičku sigurnost koji je govoreći o razmjerima cyber-kriminala naglasio da je hakerski kriminal koji prijeti tvrtkama i pojedincima posljednjih mjeseci sve veći, čemu dijelom pridonosi i nova vojska nezaposlenih.

- Pametni telefoni i bežične mreže potencijalni su ulazi za hakerski napad u povjerljive podatke vaše kompanije. Ljudi ne razmišljaju o tome, pogotovo kad se koriste servisima poput Facebooka. Tako dijeliti poslovne kontakte nije dobro, Facebook je notorna glupost. Znam primjer u kojem se na taj način razmjenjuju čak i povjerljive poslovne informacije. Ljudi ne razmišljaju, no svatko u svojoj tvrtki mora pronalaziti rješenja i boriti se dinamično protiv IT prijetnji - naglasio je Ostojić. O tome što sve hakeri mogu napraviti moglo se vidjeti u kratkim filmovima o mladim hakerima koji vrlo lako mijenjaju podatke na pločama (displejima) na autocesti ili u velikim čekaonicama. - Izgleda zabavno, no to zapravo pokazuje koje se mogućnosti za terorizam pružaju u

prostoru kojim dominira svijet nula i jedinica i koliko je to plodnosno mjesto napada - upozorio je Ostojić. Tomu u prilog govore i podaci koje je iznio Bojan Ždrnja iz tvrtke Infigo IS prema kojima je 2004. bila prva godina u kojoj je cyber-kriminal donio veću zaradu od prodaje narkotika, a 2009. prva u kojoj je broj fizičkih napada na banke donio manje zarade od cyber-napada na njih.

Goran Pizent iz tvrtke Minus5 na temu 'Unutarnje prijetnje: kako ih spriječiti, a kako liječiti' pokazao da kompaniji prijetnja zapravo najviše dolazi iznutra, na što otpada 80 % napada. Prema njegovu istraživanju od ukupnog broja insajdera 45 % su administratori koji sabotiraju iz osvete; slijede osobe na niskim netehničkim pozicijama s pristupom osjetljivim informacijama vezanim uz novac (44 %) te ostali. Među tim je insajderima 14 % voditelja sektora, marketinških suradnika, programera, znanstvenika koji potkradaju tvrtku da bi konkurencija postigla poslovnu prednost na tržištu. Zanimljivi su rezultati o tome tko i kako otkriva insajdere. Pizent kaže da su ih čak 61 % otkrile osobe koje nisu zadužene za korporativnu sigurnost (otkriveni su, primjerice, pritužbama klijenata), što jasno govori koliko se taj sektor u poslovnom svijetu još mora razvijati.

Gabrijela Jurica iz tvrtke Trilix pokazala je temom 'Mala tvrtka sigurna kao banka' da sigurnost informacija ovisi o povjerljivosti (informacija je dostupna samo osobama kojima je namijenjena), integritetu (točnost i sadržajnost informacija mora biti zaštićena) te dostupnosti (autorizirani korisnici moraju moći pristupiti informaciji kad im zatreba). Na primjerima financijskih institucija objasnila je sigurnosne mjere koje se mogu primijeniti i u malim i srednjim poduzećima.

Preneseno: Lider (Marija Čekada)

Kućna biblioteka znatno utječe na razinu obrazovanja djece

Bez obzira radilo se o bogatima ili siromašnima, stanovnicima SAD-a ili Kine, nepismenima ili fakultetski obrazovanima, roditelji koji imaju knjige u kući time povećavaju razinu školskog obrazovanja koju će postići njihova djeca. To je zaključak jednog od najvećih istraživanja o činiteljima koji utječu na stupanj obrazovanja koja će postići djeca. Istraživanje je trajalo 20 godina, a vodila ga je Mariah Evans, izvanredna profesorica na Sveučilištu u Nevadi.

Istraživanje je obuhvatilo 70.000 slučajeva u 27 zemalja, a pokazalo je znatnu razliku u rezultatima o obrazovanju djece u kućanstvima bez knjiga i onima koja su imala kućnu biblioteku od 500 knjiga, te u obiteljima gdje su roditelji bili jedva obrazovani (do 3 godine školovanja) i onima gdje su roditelji bili fakultetski obrazovani (15 ili 16 godina školovanja). Oba

ova činitelja, kućna biblioteka sa 500 knjiga ili fakultetski obrazovani roditelji produljili su školsko obrazovanje djece za 3,2 godine u prosjeku.

Naravno, broj knjiga sam po sebi nije odlučujući činitelj već je najčešće jasan pokazatelj obrazovne obiteljske strukture i sklonosti akademskom obrazovanju, kao i intelektualnoj radoznalosti. Obiteljske biblioteke donekle mogu i kompenzirati socijalne teškoće u kojima se nalaze neke obitelji. Tako broj knjiga s jedne strane ukazuje na opću obiteljsku atmosferu oko kulture učenja i omogućavanje djetetu da, nakon razgovora i iščitavanja knjiga razvija vlastito obrazovanje. One u njima bude želju za samostalnim pronalaženjem rješenja dijela intelektualnih zadataka te na svoj način potvrđuju vrijednost obrazovanja.

Postoje razlike po državama. U Kini 500 knjiga u kući produljuje školovanje djece za 6,6 godina. U SAD je učinak manji, ali se školovanje ipak produljuje za 2,4 godine što je još uvijek znatno produljenje. U prosjeku se u svih 27 zemalja školovanje djece u takvim obiteljima produljilo za 3,2 godine.

Prema nalazima istraživanja, čak i u slučajevima da roditelji nisu bili fakultetski obrazovani, njihova su djeca uz brojne knjige u kući postizali bolje rezultate u učenju i dulje se školovali. Iako je pri tome bilo manje važno jesu li to knjige za djecu ili odrasle ili koje su tematike, ipak je primijećeno da knjige iz povijesti i znanosti imaju nešto veći pozitivan utjecaj.

Ipak, ni u bogatijim društvima nije lako niti imati veće kućne biblioteke. Primjerice, od promatranih američkih obitelji tek je njih 18% imalo 500 knjiga. Prosječno su ispitane američke obitelji imale oko 100 knjiga. U Australiji tek 3% kućanstava nije imalo knjige, dok je 42% obitelji imalo oko 75 knjiga, a 21% njih je imalo oko 500 ili više knjiga. Među zemlje u kojima se dosta čita i polaže na knjige svrstale su se Novi Zeland, Kanada, Norveška, Češka, Latvija i Izrael.

Istraživanje je na kraju zaključilo da djeca iz obitelji s većim brojem knjiga imaju 36% više izgleda da će završiti srednju školu i 19% više izgleda da završe fakultet.

Cijeli slučaj ima i svoju ekonomsku stranu. Npr. amerikanci koji imaju završeno više obrazovanje zarađuju 7.213 dolara godišnje više od onih koji završili samo srednju školu. Oni koji su završili fakultet zarađuju prosječno 21.185 dolara na godinu više od svojih vršnjaka za srednjom stručnom spremom, tako da se prednosti obrazovanja mogu čak i materijalno sagledati.

Ivo Tokić

Kutak za urednike časopisa ... i ostale

Top 50 naslovnica američkih knjiga u 2009.

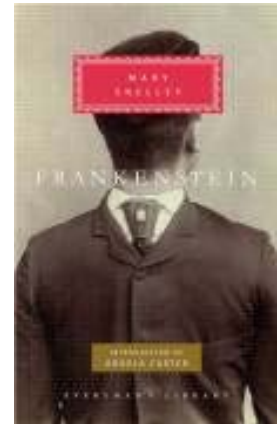
Gabrielle Wilson;
dizajn za
Jerome Charyn:
*The Secret Life of
Emily Dickinson*

American Institute for Graphic Arts (<http://www.aiga.org/>) pregledao je 800 prijedloga za odabir najboljih naslovnica knjiga prošle godine u SAD i suzio izbor na samo 50 najboljih. Uži izbor može se pogledati na popisu *50 Books/50 Covers* (<http://www.aiga.org/content.cfm/5050-recent>).

Knjiga odabrana za najbolji dizajn naslovnice bit će u prosincu izložena na posebnoj izložbi u New Yorku gdje je sjedište instituta, potom će ići na turneju s ostalim nagrađenim dizajnerskim ostvarenjima po Americi.

Natječaj je organiziran početkom devedesetih godina, a knjige u konkurenciji moraju biti izdane na tržištu od 1. siječnja do 31. prosinca one godine za koju se knjiga natječe.

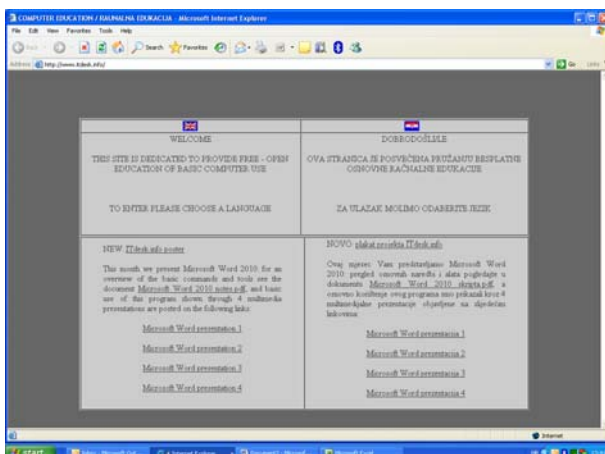
Ivo Tokić

Barbara deWilde;
dizajn za
Mary Shelley:
Frankenstein

Obrazovanje

Projekt računalne e-edukacije sa slobodnim pristupom

Otvoreno društvo za razmjenu ideja (ODRAZI) je neprofitna, nevladina organizacija osnovana s ciljem promoviranja ljudskih prava posebno na području ljudskih prava na pristup informacijama i edukaciji.

Projekt je realiziran isključivo volonterskim radom, dok su sve troškove projekta podmirili sami volonteri. Na stranici su navedene i sve prezentacije koje zajedno daju potpuni pregled gradiva potreban za polaganje osnovnih ECDL ispita, na hrvatskom i engleskom jeziku. Gradivo je predstavljeno u dva paketa uredskih programa Microsoft Office 2010 Beta i OpenOffice.org.

Više na adresi <http://www.itdesk.info/>.

Prema Newsletter.com pripremio Ivo Tokić

Prijave za 8. generaciju CARNetove E-learning akademije

Prijave traju do 18. srpnja za 8. generaciju CARNetove E-learning akademije, na programe E-learning Management, E-learning Tutoring i E-learning Course Design. Nastava počinje 30. rujna 2010. godine. Programi E-learning akademije namijenjeni su voditeljima obrazovnih ustanova, profesorima, nastavnicima i tehničkom osoblju te svima koji žele naučiti kako voditi e-learning projekte, izraditi online obrazovne materijale i poučavati putem Interneta. Svaki program traje dva semestra i odvija se najvećim dijelom online, uz tri radionice u učionici.

Više informacija o programima i prijavama, kao i online prijavnica, nalazi se na adresi <http://www.carnet.hr/ela/upisi>. Za dodatne informacije može se obratiti elektroničkom poštom na adresu ela@carnet.hr ili telefonom na broj (01) 6661-760.

CARNet

Zanimljivosti

I knjižničari dobivaju svoj „Pirellijev“ kalendar?

Češka neprofitna udruga *Guerilla Readers* <http://www.greaders.cz/> napravila je za ovu godinu kalendar s fotografijama golih studenata knjižničarstva na Masarykovom sveučilištu u Moravskoj. Studenti su slikani u nacionalnoj knjižnici Moravske. Zadaća kalendara je da popularizira knjige, knjižnice i učenje.

Kalendar je smjesta postao veliki hit i odavno je rasprodan. Sada spomenuta udruga razmišlja da takav kalendar počne tradicionalno izdavati kako bi postali svojevrsni Pirellijev kalendar knjižnica.

Ivo Tokić

Siječanj

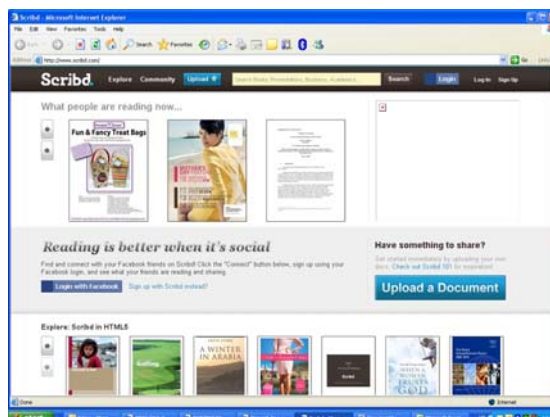
Svibanj

Zanimljivi web sadržaji

Scribd - online čitaonica

Na adresi <http://www.scribd.com/> nalazi se Scribd. To je najveća društvena mreža za objavljivanje i čitanje raznih prezentacijskih sadržaja poput knjiga, časopisa, stripova, prezentacija itd. Može se prijaviti i sa Facebook računom što olakšava ulaz u korisničko sučelje. Pretraživati se može na velikom broju svjetskih jezika, među kojima je i hrvatski.

Ivo Tokić

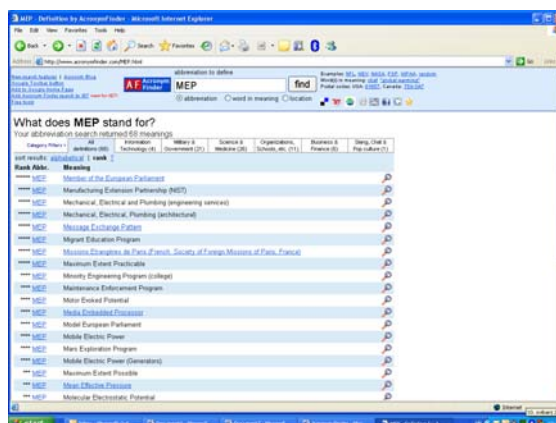

Acronym Finder

Stranica Acronym Finder na Internet adresi <http://www.acronymfinder.com> donosi više od 900.000 definicija akronima i predstavlja najveći svjetski rječnik akronima, skraćenica i inicijala. Zajedno s *Acronym Attic* (<http://www.acronymattic.com>) nudi više od 4 milijuna akronima i skraćenica.

Zanimljivo je da pojmove u Acronym Finderu uređuju ljudi. Istovremeno, Acronym Attic je zbirka neuređenih skraćenica te može biti grešaka, neverificiranih termina ili uvredljivih definicija.

Ivo Tokić

Poštanski sandučić za komentare i prijedloge čitatelja

Poštovani čitatelji,

e-mail adresa uredništva: ivo.tokic@ina.hr

Želimo čuti što mislite o našem glasilu, vaše prijedloge čega bi trebalo biti više, a čega manje, kako bi nam pomogli da budemo korisniji.

Uredništvo

HID-Drobnica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, tel. 01/2381-624, e-mail: ivo.tokic@ina.hr

Članovi uredništva: dr.sc. Živana Hedbeli, Marina Mayer, dr.sc.Daniela Sraga, mr.sc. Irena Pilaš

HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hidd.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285